

Univerza v Mariboru

MEDICINSKA FAKULTETA UM

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Uvod v medicino I
Course title:	Introduction to Medicine I

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Splošna medicina General medicine - EMŠP		1	1

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Laboratory work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
45			45		30	4

Nosilec predmeta / Lecturer:

Doc. dr. Dušan Mekiš
Doc. dr. Gregor Pivec (sonosilec)
Doc. dr. Aleš Maver (sonosilec)

**Jeziki /
Languages:**

**Predavanja /
Lectures:** Slovenski/Slovene
Vaje / Tutorial: Slovenski/Slovene

**Pogoji za vključitev v delo oz. za
opravljanje študijskih obveznosti:**

Prerequisites:

Vsebina:

Predmet Uvod v medicino I je interdisciplinarni predmet, sestavljen iz treh področij:

Prva pomoč

Namen prve pomoči in pravne osnove. Temeljni postopki oživljanja za zdravstvene delavce. Pripomočki za oživljanje in uporaba polavtomatskega defibrilatorja. Prva pomoč pri zadužitvi, utopitvi in tujku v dihalnih poteh. Krvavitev in zaustavljanje krvavitve. Šok - osnove patofiziologije, znaki in

Content (Syllabus outline):

Subject "Introduction to Medicine I" is interdisciplinary, and covers three fields:

First aid

The aims of first aid and the law regulations. Basic life support for professional health care providers. Equipment for life support and the use of the semiautomatic defibrillator. First aid at suffocation, drowning and foreign body airway obstruction. Bleeding and control of bleeding. Shock - pathophysiology, signs and treatment. Wounds and wound management. Bone and joint injuries (fractures, distortions,

zdravljenje šoka. Vrste ran in njihova oskrba. Poškodbe kosti in sklepov (prelomi, izpahi in zvini). Poškodbe glave in hrbtenice. Poškodbe prsnega koša in trebuha. Poškodbe zaradi mraza (podhladitev) ali toplote. Opekline, omrzline, poškodbe z električnim tokom. Zastrupitve. Nenadna nagla obolenja. Kačji piki, piki insektov, alergične reakcije. Množične nesreče: ocene prioritete in ukrepanje.

Zgodovina medicine

Magična in religiozna medicina čarovnikov in svečnikov, ljudsko zdravilstvo
Egipčanska, kitajska in arabska medicina
Grška in rimska medicina (Hipokrat, Galen)
Medicina v srednjem veku (Salerno, Montpellier)
Medicina v renesansi in prosvetljenstvu (Razvoj medicinskih fakultet, začetki javnega zdravstva, velike epidemije v Evropi)
Medicina v 18. stoletju (Boerhave, van Swieten)
Medicina v 19. stoletju (Darwin, Claude Bernard, Pavlov, Virchow, Pasteur, Koch, Semmelweis, razvoj osnovnih medicinskih strokov, odkritje anestetikov, asepsa in antisepsa, odkritje radioaktivnega sevanja in rentgenskih žarkov, razvoj zdravstvene nege)
Medicina v 20. stoletju (kemoterapevtiki, antibiotiki, številni novi diagnostični in terapevtski postopki, AIDS)
Zgodovina zdravstva na Slovenskem.
Voden ogled farmacevtske zbirke v Pokrajinskem muzeju v Mariboru, po dogovoru ogled zbirke Inštituta za zgodovino medicine v Ljubljani.

Medicinska terminologija

- Medicinska terminologija skozi čas in prostor antične dobe - začetki
- Začetki in uveljavljanje slovenskega terminološkega izrazoslovja na področju medicine in stomatologije
- Osnovna slovnična pravila medicinske latinščine:
 - Pregibne vrste:
 - samostalnik/substantivum
 - pridevnik/adiectivum
 - zaimek/pronomen
 - števnik/numerales
 - glagol/verbum
 - Nepregibne vrste:

dislocations). Head injuries and injuries of the spine. Injuries of the thorax and the abdomen. Environmental injuries caused by heat and cold. Acute medical problems. Burns, frostbite and electric injuries. Poisoning. Snake bites, stings and allergic reactions. Massive accidents: triage and management.

History of medicine

Magic and religion medicine man and priests, folk medicine
Egyptian, Chinese and Arabic medicine
Greek and Roman medicine (Hippocrates, Galen)
Medieval medicine (Salerno, Montpellier)
Medicine in Renaissance and Enlightenment (development of medical schools, beginning of public health services, massive epidemics in Europe)
Medicine in 18th century (Boerhave, van Swieten)
Medicine in 19th century (Darwin, Claude Bernard, Pavlov, Virchow, Pasteur, Koch, Semmelweis, development of fundamental medical professions, discovery of anaesthetics, asepsis and antisepsis, discovery of radioactive radiation and x-rays, health care development)
Medicine in 20th century (chemotherapeutics, antibiotics, numerous new diagnostic and therapeutic procedures, AIDS).
History of medicine in Slovenia.
Visit to the Regional Museum Maribor and guided tour round its pharmaceutical collection; if arranged, also visit to Institute for History of Medicine in Ljubljana.

Medical terminology

1. Medical terminology throughout time and space of Antic age - beginnings
2. Beginning and enforcement of Slovene medical and dental terminology
3. Basic spelling rules of medical Latin expressions
 - Inflected forms
 - noun/substantivum
 - adjective/adiectivum
 - pronoun/pronomen
 - number/numerales
 - verb/verbum
 - Non inflected forms:
 - adverb/adverbium
 - preposition/prepositio
 - conjunction/coniunctio
 - interjection/interiectio
 - Semantic explanation of the words from

-prislov/adverbium -predlog/preapositio -veznik/coniunctio -medmet/interiectio • Semantična razlaga besed grške, latinske, hebrejske, arabske in druge medicinske provenience. • Uporaba latinskih kratic v recepturi • Primeri izbranih bolezni diagnostičnih (mednarodnih) protokolov za primerjavo.	<u>Greek, Latin, Hebrean, Arabic and other medical origin</u> • <u>Use of Latin abbreviation in prescription</u> • <u>Examples of selected diseases (international) protocol for comparison.</u>
---	--

Temeljni literatura in viri / Readings:

Prva pomoč/First aid:

1. Kamenik B. Temeljni postopki oživljanja.. Med Mes 2006; 3-4: 83 -89.
2. Mekiš D. Temeljni postopki oživljanja otrok. Med Mes 2006; 3-4: 90 - 95.
3. Grmec Š, Špindler M. Algoritmi oživljanja pri odrasli osebi. Med Mes 2006; 3-4: 96 -108.
4. Grmec Š, Klemen P. Srčni zastoj v posebnih okoliščinah. Med Mes 2006; 3-4: 109 -123.
5. Kupnik D, Roškar Z. Novosti pri temeljnih in dodatnih postopkih oživljanja otrok - smernice 2005. Med Mes 2006; 3-4: 124 -133.
6. Roškar Z, Kupnik D, Meglič D, Štelcar A. Oživljanje novorojenčka-smernice 2005. European Resuscitation Council Guidelines for Resuscitation 2005. Resuscitation 2005;67(Suppl1):97-133.
7. Advanced life support. ERC guidelines 2010, 6 ed.
8. Grmec Š, Čretnik A, Kupnik D. Oskrba poškodovancev v predbolnišničnem okolju, Univerza v Mariboru, 2006
9. Ahčan U. Prva pomoč : priročnik s praktičnimi primeri. Rdeči Križ Slovenije 2007
10. Tintinalli JE, Kelen GD, Stapczynski JS. Emergency Medicine -A comprehensive study guide -sixth edition, McGraw -Hill, New York, 2004.

Zgodovina medicine

1. Borisov P. Zgodovina medicine. Ljubljana: Cankarjeva založba, 1985.
2. Borisov P. Od ranocelništva do začetkov znanstvene kirurgije na Slovenskem. Ljubljana: SAZU, 1977.
3. Pintar I. Kratka zgodovina medicine. Ljubljana: Komus, 1950.
4. Karger Decker B. Die Geschichte der Medizin. Dusseldorf: Albatros, 2001.
5. Mlinarik F. Od staroslovanskega vraštva do sodobnega zdravila. Ljubljana: Lek, 1971.

Dopolnilna literatura:

6. Ciperle J. Podoba velikega učilišča Ljubljanskega: Licej v Ljubljani: 1800-1848. Ljubljana: Slovenska matica, 2001.
7. Borisov P. Ginekologija na Slovenskem od začetkov do leta 1980. Ljubljana: SAZU, 1995.
8. Likar M. Porajajoče se nalezljive bolezni.. Ljubljana: Zbornica sanitarnih tehnikov in inženirjev, 1999.
9. Splošna bolnišnica Maribor: 1799-1999. Maribor: Splošna bolnišnica, 2001.
10. Gesla v Enciklopediji Slovenije (ES). Ljubljana: Mladinska knjiga, 1991 - 2001. (Kirurgija. ES 5 (1991), str. 73 - 76; Ljudsko zdravilstvo. ES 6 (1992), str.303 - 304; , Medicina. ES 7 (1993); str. 31- 35; Zdravila. ES 15 (2001), str.110 - 112; Zdravstvo. ES 15 (2001), str. 134 - 138; Zobozdravstvo. ES 15 (2001), str. 213 - 214).

Medicinska terminologija

1. Krapež S.: Libellus Latinus = Latinska vadnica. Državna založba Slovenije, Ljubljana, 1989.
2. Marolt J.: o nest medicina sine lingua latina, Ljubljana, 1995 (poskusna skripta za interno uporabo).
3. Mašera A.: Latinska medicinska terminologija (silabus predavanj). Ljubljana 1988, (skripta).

Cilji in kompetence:

Prva pomoč

Naučiti študenta medicine pravilnega in pravočasnega ukrepanja pri poškodovancu in nenadno obolelem. Usposobiti študenta medicine za nudenje strokovne prve pomoči in ga seznaniti z temeljnimi ukrepi nujne medicinske pomoči.

Zgodovina medicine

Pri interdisciplinarnem predmetu Zgodovina medicine študent spoznava preteklost medicine od prazgodovine do 20. stoletja v izbranih poglavjih. Kritična analiza sedanjih dosežkov zahteva tudi historično refleksijo, ki prispeva k globljemu dojetju in razvoju medicinskih znanosti ter k razvoju humanističnih kvalit. Študent spoznava tudi razvoj slovenske medicinske misli in njen prispevek k razvoju zdravstva na Slovenskem. Študente seznanjamo tudi z zablodami in napakami, ki so v preteklosti vplivale na razvoj medicine.

Medicinska terminologija

Cilj predmeta je, da študenti osvojijo osnovno razumevanje medicinskih izrazov, ki izhajajo iz latinščine ali grščine. Etimologija, pisanje in razumevanje latinskih diagnoz. Osnove latinske slovnice.

Objectives and competences:

First aid

To teach medical student what to do in an injured or acutely ill patient as a measure of first aid. To train the medical student to give a patient professional first aid and to inform medical student about some basic measures of emergency medical treatment.

History of medicine

During the interdisciplinary study of History of Medicine, student learns about medicine from prehistory till 20th century throughout selected chapters. Critical analysis of nowadays achievements also demands historical reflexion, which contributes to better comprehension of development of medical sciences and development of humanistic quality. Student recognises development of Slovene medical course and its contribution to development of health service in Slovenia. Student are informed about false believes and mistakes, which influenced development of medicine.

Medical therminology

Aim of the subject is to enable student to adopt elementary understanding of medical expressions of Latin and Greek origin. Etymology, spelling and understanding of diagnoses in Latin. Elementary Latin grammar.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Prva pomoč

Reševanje s kraja nesreče, pregled prizadetega na terenu

Prva pomoč pri:

- nenadni smrti odraslega in otroka
- tujkih v dihalnih poteh, v koži, v očesu, v ušesu, v nosu, v prebavilih

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

First aid

Victim moving and victim examination

First aid at:

- sudden death of a child and an adult
- foreign bodies in the airway, the skin, the eye, the ear, the nose and the gut.
- wounds, internal and external bleeding,

- ranah, zunanjih in notranjih krvavitvah, šoku - zvinih, zlomi dolgih kosti, - poškodbah glave, hrbtenice in medenice - poškodbah prsnega koša in trebuha - možganski kapi, epileptičnem napadu in vnetju možganskih open - akutni zapori dihalne poti, obešenju in utopitvi - astmatičnem napadu - akutnem koronarnem sindromu, akutnem srčnem popuščanju, motnjah srčnega ritma in sinkopi - zastrupitah z ogljikovim monoksidom, cianidi, gobami, volčjo češnjo, hrano in drogami - porodu in spontanem splavu - nujnih stanjih v trebuhu - povišani telesna temperatura - sladkorni bolezn, bruhanju in driski - alergijah, kačjem ugrizu, pikih žuželk - opeklinah (termične, kemične), omrzlinah in opeklinah oča - sončarici, vročinski kapi in podhladitvi Triaža pri množičnih nesrečah	shock - distortions, long bone fractures - injuries of the head, the spine and the pelvis - injuries of the thorax and the abdomen - stroke, seizures and meningitis - suffocation, hanging and drowning - acute coronary syndrome, heart failure, arrhythmias and syncope - poisoning with carbon monoxide, cyanides, mushrooms, food and drugs - childbirth and abortion - abdominal emergencies - fever - diabetes, vomiting and diarrhoea - snake bites, stings and allergic reactions - thermal and chemical burns, frostbite and eye burns - heat exhaustion and heatstroke - Triage at mass accidents
Zgodovina medicine Znanje in razumevanje	History of medicine Knowledge and understanding
Medicinska terminologija Razumevanje medicinskih izrazov, ki izhajajo iz latinščine ali grščine. Etimologija, pisanje in razumevanje latinskih diagnoz.	Medical terminology Understanding of medical expressions of Latin and Greek origin. Etymology, spelling and understanding of diagnoses in Latin.
Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: Prva pomoč Ocena stanja zavesti Sprostitev dihalne poti Umetno dihanje usta na usta Zunanja masaža srca Uporaba pripomočkov za vzpostavitev dihalne poti (ustno-žrelna cevka) Uporaba pripomočkov za predihavanje bolnika (dihalna maska, ročni dihalni balon) Uporaba polavtomatskega defibrilatorja Odstranjevanje tujka iz dihalnih poti Zaustavljanje krvavitve Vstavev intravenske kanile na lutki (in prostovoljcih), nastavljanje infuzije Povijanje ran Postopek z opeklinami Imobilizacija zlomov	Transferable/Key Skills and other attributes: First aid Evaluation of consciousness Opening of the airway Artificial mouth to mouth ventilation Chest compression Use of devices for maintenance of the airway (oropharyngeal airway) Use of devices for ventilation (face mask, self-inflating bag) Use of a semiautomatic defibrillator Airway foreign body removal Control of bleeding Placement of intravenous line on simulators (and volunteers), placement of infusions. Wound dressing Management of burns Immobilisation of fractures History of medicine

<u>Zgodovina medicine</u> Kritična analiza sedanjih dosežkov zahteva tudi historično refleksijo, ki prispeva k globljemu dojetju in razvoju medicinskih znanosti ter k razvoju humanističnih kvalit.	Critical analysis of nowadays achievements also demands historical reflexion, which contributes to better comprehension of development of medical sciences and development of humanistic quality.
<u>Medicinska terminologija</u> Pisanje in razumevanje latinskih diagnoz Osnove latinske slovnice	<u>Medical terminology</u> Spelling and understanding of diagnoses in Latin Elementary Latin grammar.

Metode poučevanja in učenja:

<u>Prva pomoč</u> Predavanja Vaje <u>Zgodovina medicine</u> Predavanja <u>Medicinska terminologija</u> Predavanja
--

Learning and teaching methods:

<u>First aid</u> Lectures Practical training <u>History of medicine</u> Lectures <u>Medical terminology</u> Lectures

Načini ocenjevanja:

Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt) <u>Prva pomoč</u> Kolokvij Praktični kolokvij <u>Zgodovina medicine</u> Kolokvij <u>Medicinska terminologija</u> Kolokvij
--

Delež (v %) /

Weight (in %)

Assessment:

Type (examination, oral, coursework, project): <u>First aid</u> Partial exam Practical partial exam <u>History of medicine</u> Partial exam <u>Medical terminology</u> Partial exam

20 %

20 %

30 %

30 %